

Utenforskap fra arbeidslivet *2021*

Ulf Andersen

Statistiksjeff // Kunnskapsavdelingen

Å motta penger fra NAV til livsopphold er ikke det samme som utenforskap i arbeidslivet

Arbeid, utdanning, trygd og utenforskap

 = 1%

Heltidsarbeid (63,6%)

Deltidsarbeid (10,2%)

Kun utdanning (2,3%)

Selvstendig (2,4%)

Alderspensjon (1,6%)

Kun trygd (12,5%)

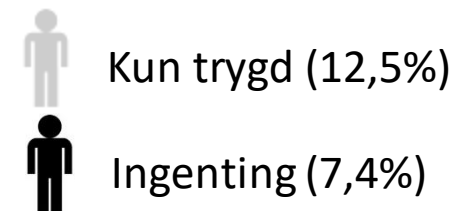
Ingenting (7,4%)

20% av alle 20-66 år

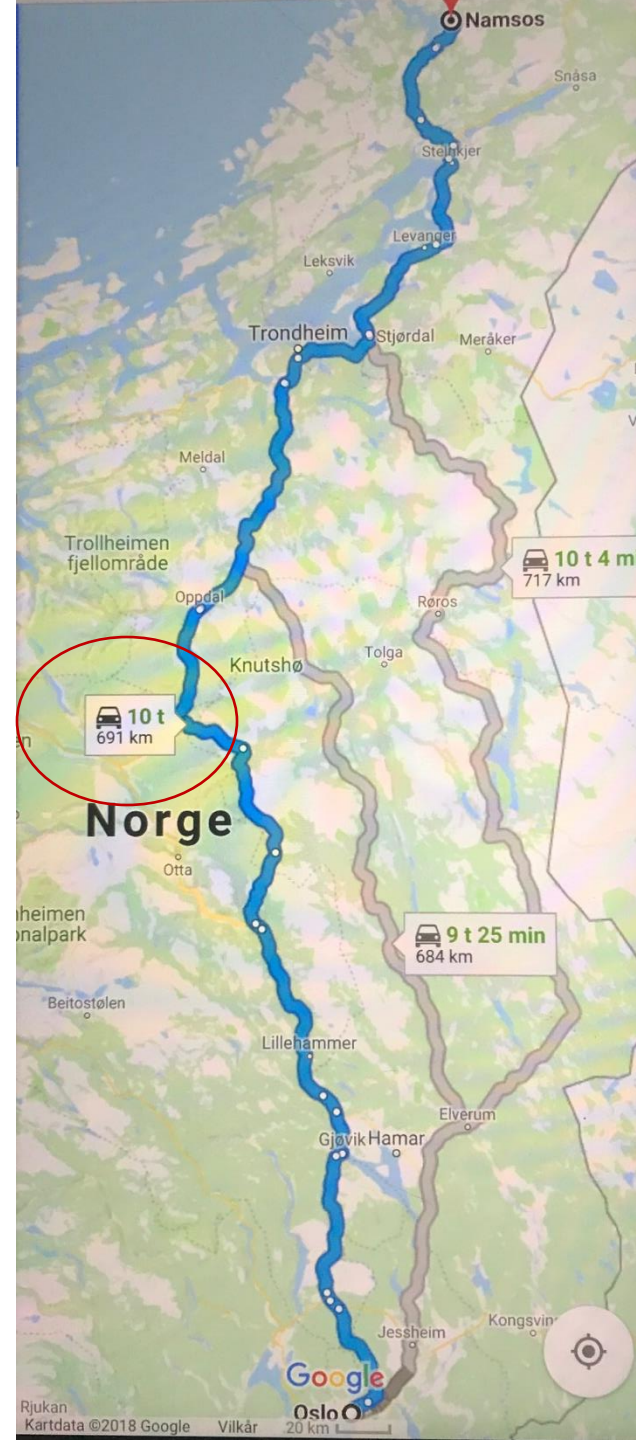
661 000
personer

415 000 (63%) mottar trygd

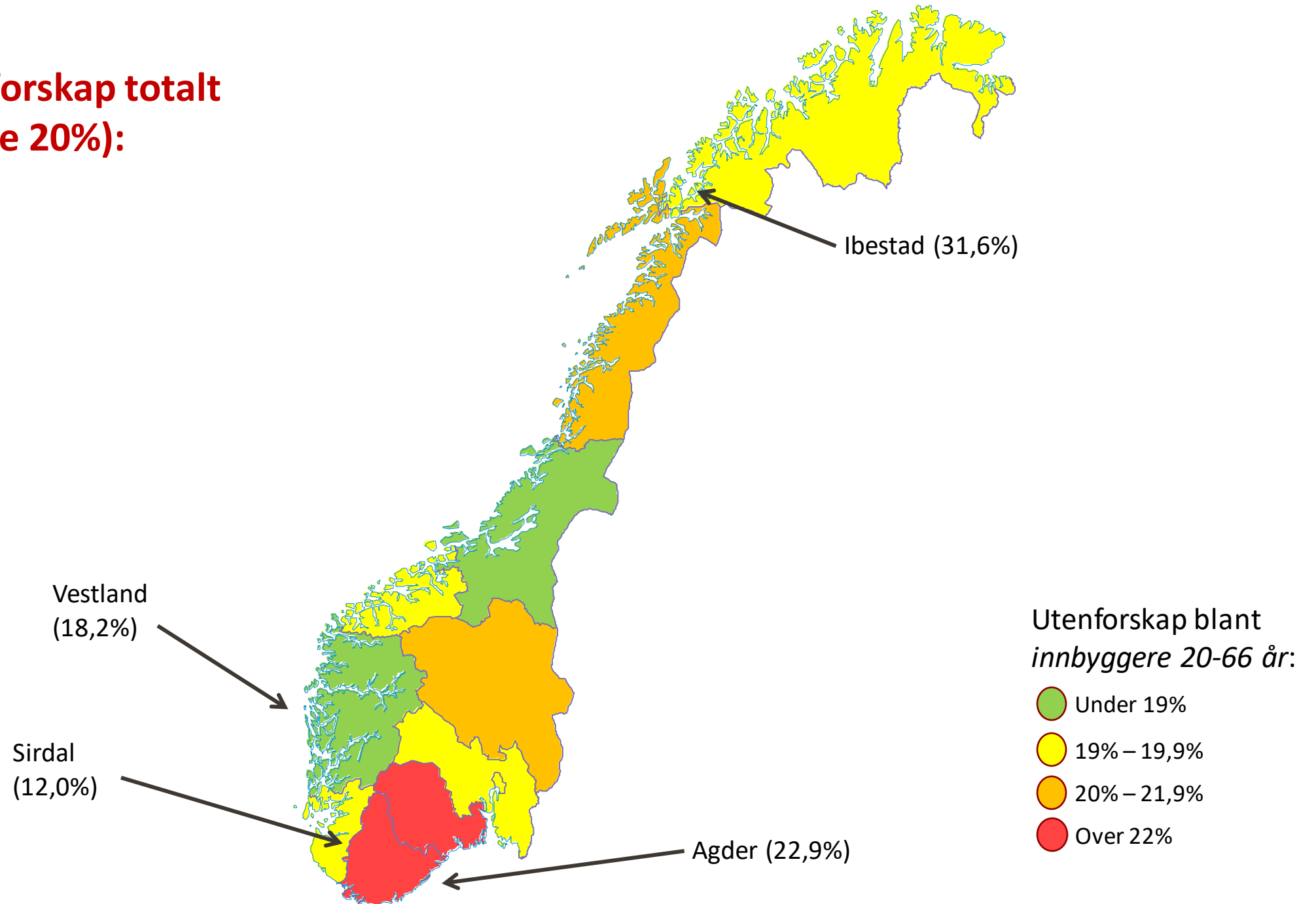
246 000 (37%) mottar ingenting

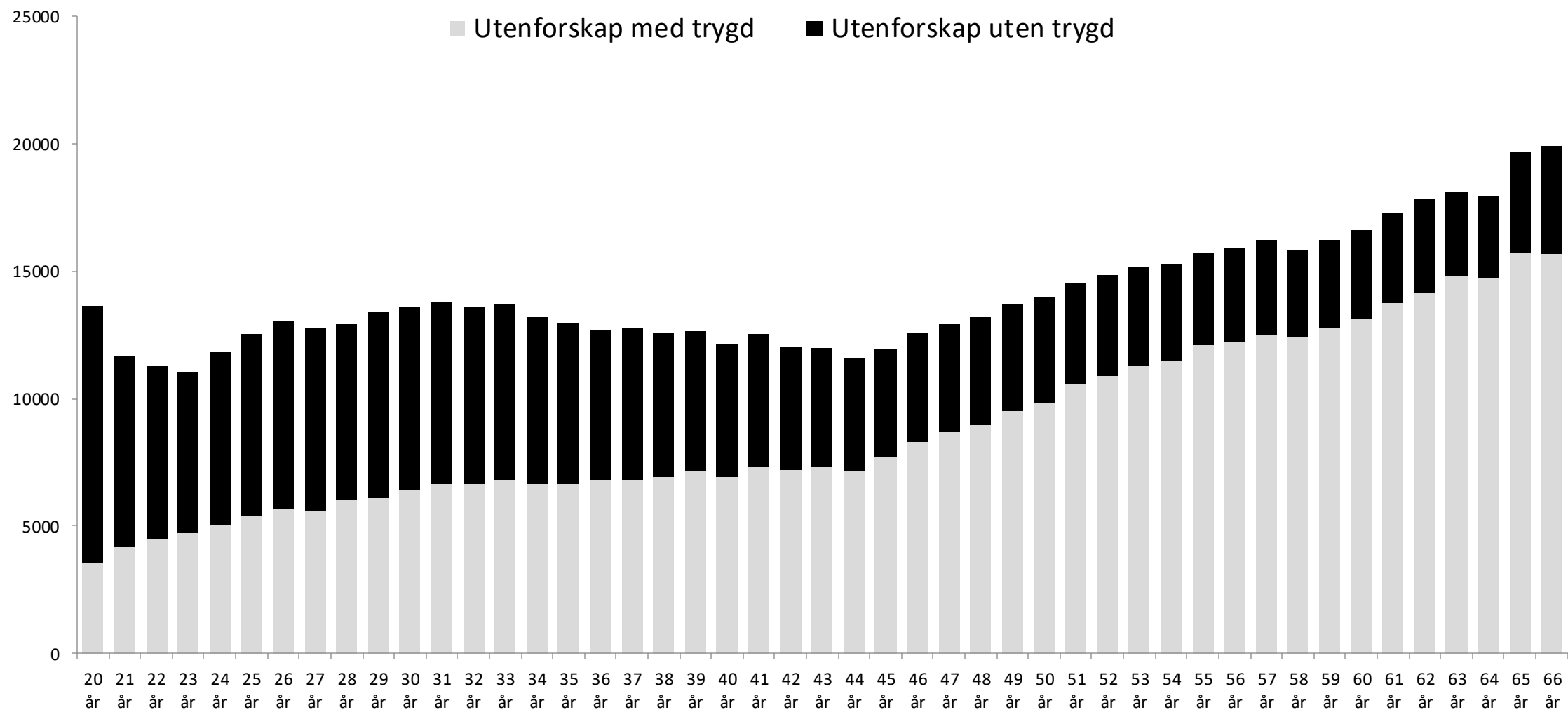
Hvis 661 000 personer
sto og holdt hverandre
i hendene på E6 fra
Oslo...

Utenforskap totalt (Norge 20%):

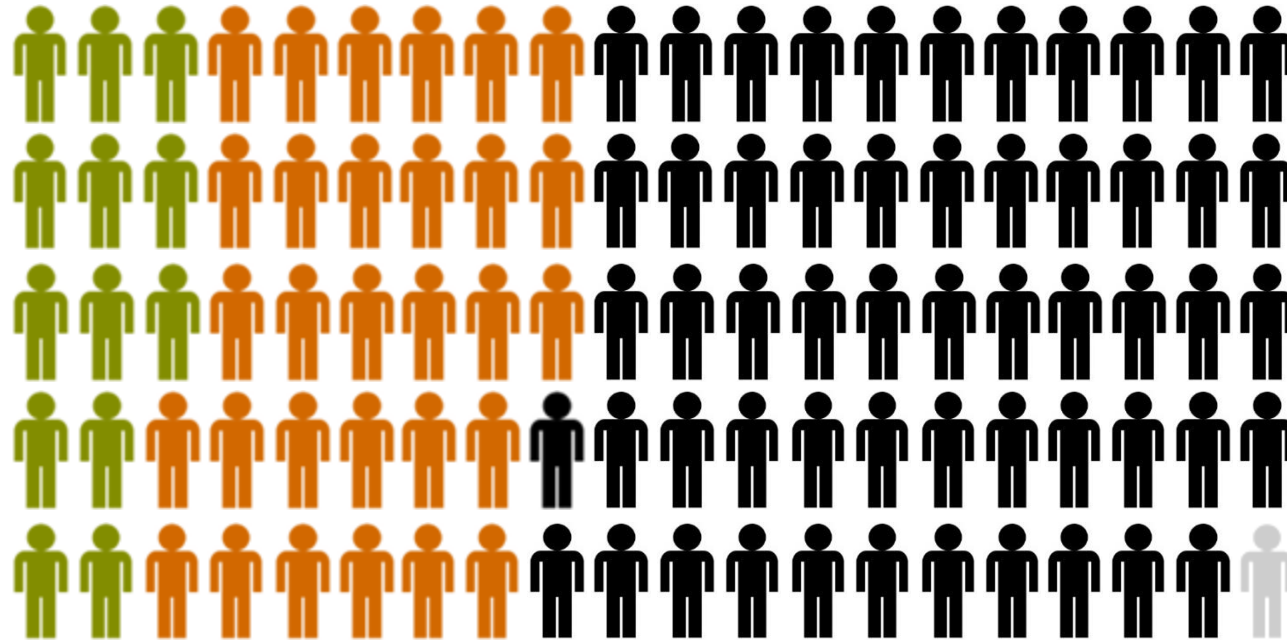
Utenforskap finnes i alle aldersgrupper

Estimert varighet på utenforskap (med utgangspunkt i 700 000 personer utenfor arbeidslivet)

Kortvarig utenforskap
13%

Alle kom seg i jobb innen 6 mnd. En del kombinerer med trygd.
(90 000)

Midlertidig utenforskap
30%

Består av arbeidssøkere som bruker lengre tid, en del personer med nedsatt arbeidsevne, og mange personer som ikke er registrert i noen systemer.
(210 000)

Langvarig utenforskap
56%

Består av personer som ikke er registrert i noen systemer, noen med nedsatt arbeidsevne samt mange uføretrygdede.
(390 000)

Avsluttet
1%

Personer som har utvandret fra Norge eller død kort tid etter.
(10 000)

 = 1%

Hva hindrer folk i å tre ut av utenforskap og inn i arbeidsmarkedet?

De vil ikke komme inn

(mangler motivasjon)

Motivasjon / insentiver / vilje

- Trygdenivå
- Skatt på inntekt
- Andre inntekter
- Inntekt andre i husstanden
- Aktivitetsplikt

De kan ikke komme inn

(mangler kvalifikasjoner)

Kvalifikasjoner / situasjon / evne

- Utdanning
- Ferdigheter
- Språk
- Helse
- Barn og hjem
- Mobilitet

De får ikke komme inn

(mangler muligheter)

Muligheter

- Ledighetsnivå
- Lønnsnivå
- Bedriftenes situasjon og behov
- Lærlingeplasser
- Deltidsstillinger

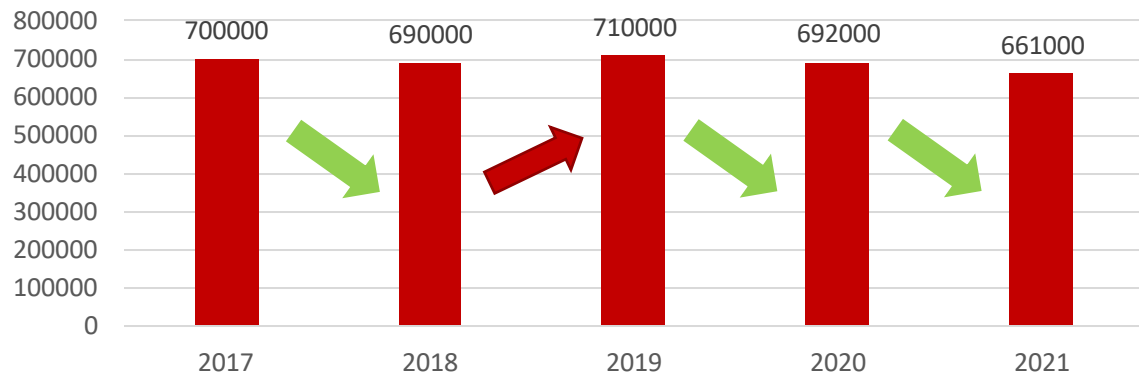

Bilde: Beleiringen av Antiokia, middelaldersk miniatyrmaleri (Wikipedia)

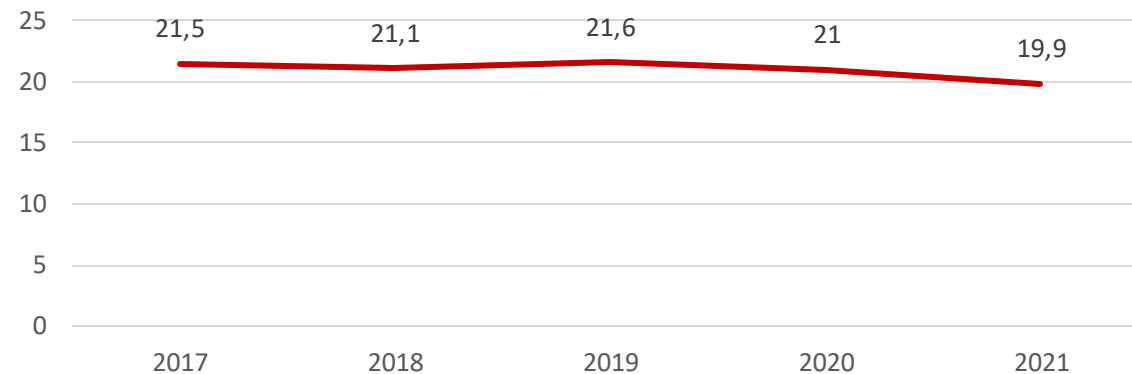
Det er kun *tverrsektorielt samarbeid* som kan redusere eller fjerne disse hindringene...

Utviklingen i utenforskap fra arbeidslivet siste 5 år

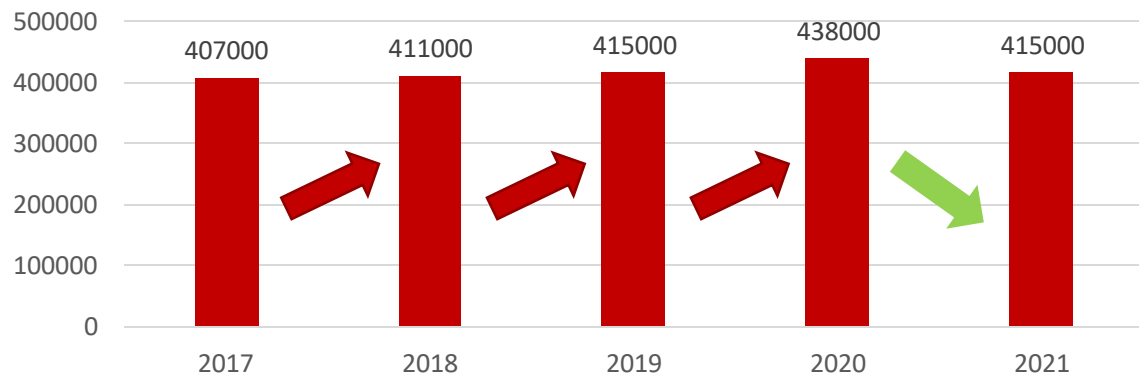
Antall i utenforskap totalt

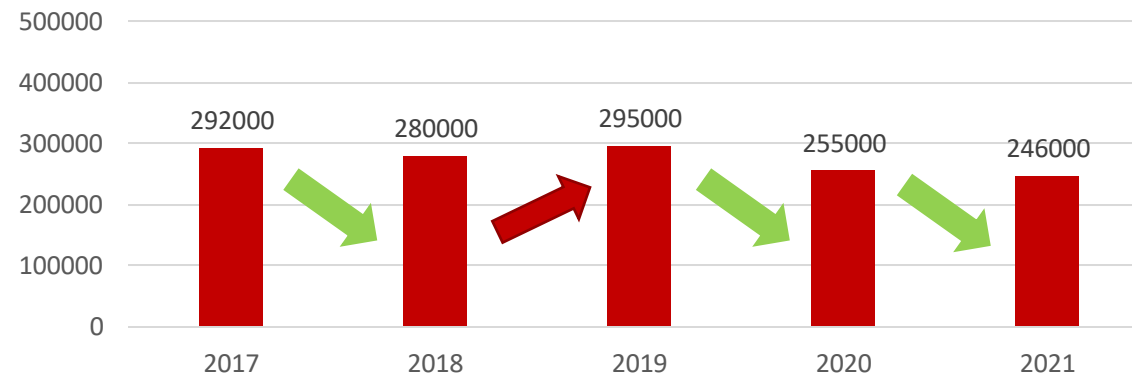
Andel i utenforskap totalt

Antall i utenforskap med en trygdeytelse

Antall i utenforskap uten en trygdeytelse

Hvilke konsekvenser fikk pandemien på utenforskap?

- Utenforskapet har falt i løpet av pandemien, og særlig etter at ledigheten falt til lave nivåer og Norge fikk et stramt arbeidsmarked.

- De fleste gruppene er tilbake til «vanlige» nivåer, mens det har vært et markant økning i sysselsettingen blant personer som tidligere sto utenfor arbeidslivet (og NAV). Det siste året har dette også slått positivt ut for trygdemottakere.

Fra 2019 til 2020:

Antall arbeidsforhold heltid har økt (+ 26 400)

Antall arbeidsforhold deltid har falt (- 3 400)

Antall i høyere utdanning har økt (+ 9 200)

Antall selvstendige næringsdrivende har falt (-2 100)

Antall «tidligpensjonister» har økt (+ 900)

Antall i utenforskap med trygd har økt (+ 22 800)

Antall i utenforskap uten trygd har falt (- 40 700)

(Befolkningen 20-66 år: + 13 200)

Fra 2020 til 2021:

Antall arbeidsforhold heltid har økt (+ 58 100)

Antall arbeidsforhold deltid har økt (+2 400)

Antall i høyere utdanning har falt (- 9 500)

Antall selvstendige næringsdrivende har falt (- 4 100)

Antall «tidligpensjonister» har falt (- 800)

Antall i utenforskap med trygd har falt (- 22 500)

Antall i utenforskap uten trygd har falt (- 8 600)

(Befolkningen 20-66 år: + 15 100)

Under pandemien har det store skiftet kommet her

Hvordan definerer vi utenforskap fra arbeidslivet?

1. Vi ser på befolkningen bosatt i Norge i alderen **20 til 66** år i desember hvert år.

2. Har person X et **arbeidsforhold** i Aa-registeret?
(Avtalt arbeidstid 1-29 timer i uka = deltid, 30 timer eller mer = heltid)

3. Hvis nei: er person X i **høyere utdanning**?

4. Hvis nei: har person X tatt ut **alderspensjon eller offentlig AFP**?

5. Hvis nei: har person X **næringsinntekt over 50k som selvstendig næringsdrivende**?

6. Hvis nei: **utenforskap** - med eller uten trygd (inkl. sosialhjelp)

